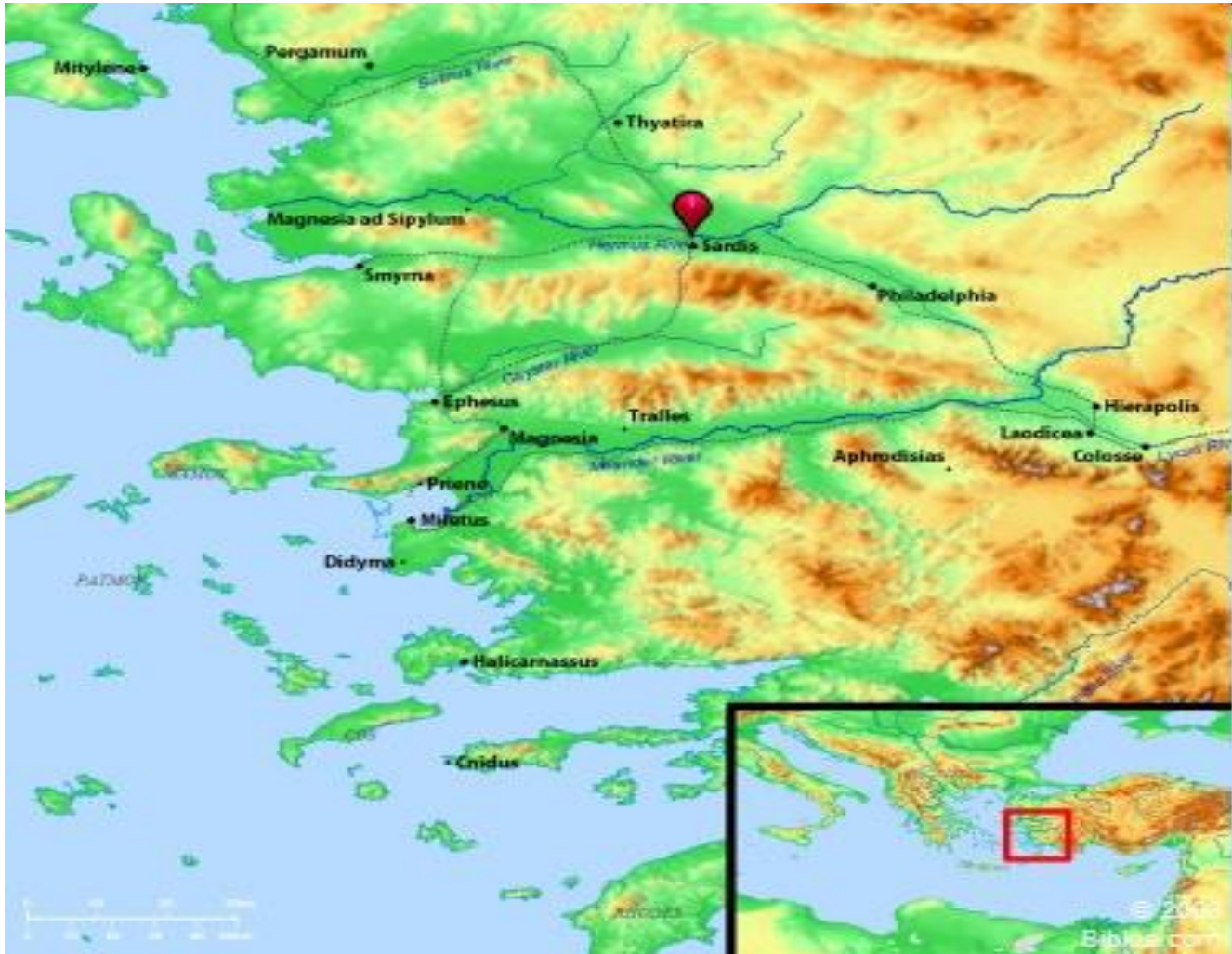

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

Sardeella oli takana loistava ja rikas menneisyys Lyydian pääkaupunkina n. 1300-546 e.Kr., persialaisen hallinnon keskuksena ja osana vaihtuvia valtakuntia. Sardes tuhoutui maanjäristyksessä v. 17 j.Kr. eikä enää toipunut entiseen voimaansa. Lopullisesti kaupungin hävitti mongolihallitsija Timur Lenk v. 1402.

Sardeessa eli vaikutusvaltainen juutalaisväestö, jolla oli oma suuri synagooga. Sen vihamieli kristittyjä kohtaan on luettavissa Sardeelle osoitetusta lähetyskirjeestä, epistolasta.

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

Luemme 3:1-6. J. 1: Jumalan Hengen täyteys on lisain kannon versolla eli Daavidin vesalla (Jes. 11:1-2). Sardes on seurakuntien Otavassa hänen kädessään. Kristus tuntee läpikotaisin sekä piispan että Sardeen kirkon. Hänen tuomionsa on toinen kuin ihmisten, jotka arvostivat korkealle seurakuntaa ja sen piispaa: **“Sinulla on se nimi, että elät” (3:11).** Taivaassa nähtiin toisin: kaikki oli kuollutta pientä jäännöstä lukuun ottamatta (j.4): **“Sinä olet kuollut.”** Piispan laiskotellessa ja nukkuessa lampaat hukkuivat nukahtaessaan.

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

Efeson piispalle puhuttiin ensi rakkaudesta. Sardeessa muistutettiin sanan kuulemisesta ja vastaanottamisesta. Elävän nimen seurakunta oli kadottanut sanan ja vaipunut kuolleen tilaan. Ilman sanaa syntyneet teot eivät kelpaa Jumalalle. Sen havaitsee ja siitä varoittaa tuleva tuomari. ***“rakensipa ... puusta, heinistä ja oljista, niin kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä sen on saattava ilmi se päivä, joka tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva, minälainen kunkin teko on”*** (1 Kor. 3:12-13).

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

“Ota vaarin ja tee parannus” Tule oikeaksi nasaretilaiseksi ja palaa sanaan koko elämälläsi. “Valvominen” ei ole muuta kuin tavallista elämää oikeassa uskossa. Silloin ei vaatteita tahrita ehdollisilla synneillä, kuten oli käynyt Sardeessa. Rooman antiikin elämäntavat vetivät sellaisiin lähes yhtä luontevasti kuin nykyaikana.

“Harvoja nimiä” oli seemiläinen ilmaisu kun puhuttiin henkilöistä. Vähiin oli autuaiden joukko kutistunut. Sardeen villateollisuus antoi hyvän aiheen puhua puhtaista ja likaisista vaatteista.

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

“... enkä pyyhi hänen nimeänsä pois elämän kirjasta ... ja minä olen tunnustava hänen nimensä Isäni ja hänen enkeliensä edessä.”

Israelin kansan jäsenet kirjoitettiin suvuittain kirjaan. Luopioiden nimet pyyhittiin pois ja siten myös perintöoikeudesta (2 Moos. 32:32-33). Se oli Jumalan kosto (ps. 69:29). Jeesuksen lause viittaa fariseusten “birkat ha-minim” rukoukseen 80-90-luvulta luopioita ja harhaoppisia vastaan. Heihin luettuun myös kristityt “ha-notserim, nasarealaiset vaarinottajat.

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

“Älköön luopioilla olko mitään toivoa. Poistettakoon kopea esivalta nopeasti meidän päivinämme. Nasarealaiset ja harhaoppiset silmänräpäyksessä tuhottakoot. Heidän nimensä pyyhittäkööt pois Elämän Kirjasta älköötäkään kirjoitettako yhdessä vanhurskaiden kanssa. Siunattu ole sinä Herra, joka nöyryytät kopeita.”

BIRKAT HA-MINIM

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

Kristityt tunnustavat taivaan valtaistuimelle nousseen Jumalan Pojan. Heidän vihollistensa kirouksia ei taivaassa kuunnella muuten kuin kiroajien tuomioksi. Matteuksen ja Luukkaan kirjojen tavoin Jeesus tulee tunnustamaan tunnustajansa Isän ja enkelien tuomioistuimessa (Matt. 10:32, Luuk. 12:8). Sardes ilmeisesti parani heikkoudestaan, koska sitä johti keisari Marcus Aureliuksen (161-180) kuuluisa piispa Melito (+ 180), jonka pääsiäissäarna on tallella. Kysymys oikeasta juutalaisesta oli silloinkin polttava. Meliton oli Pääsiäiskiistassa Roomaa vastaan: Vähä-Aasia pitäytyi 14. Niisan-kuuta.

Vähän-Aasian piispantarkastus - Sardes

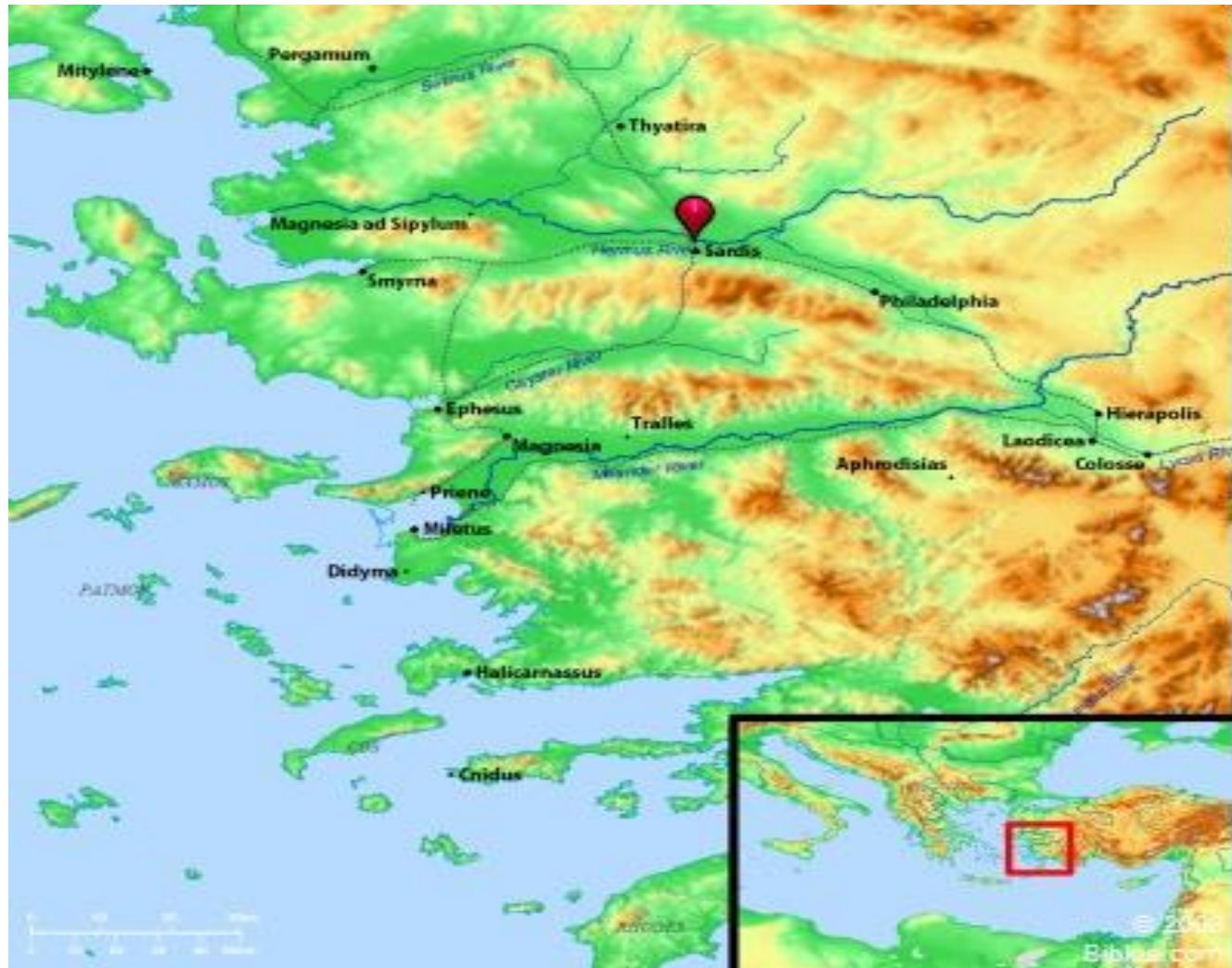

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

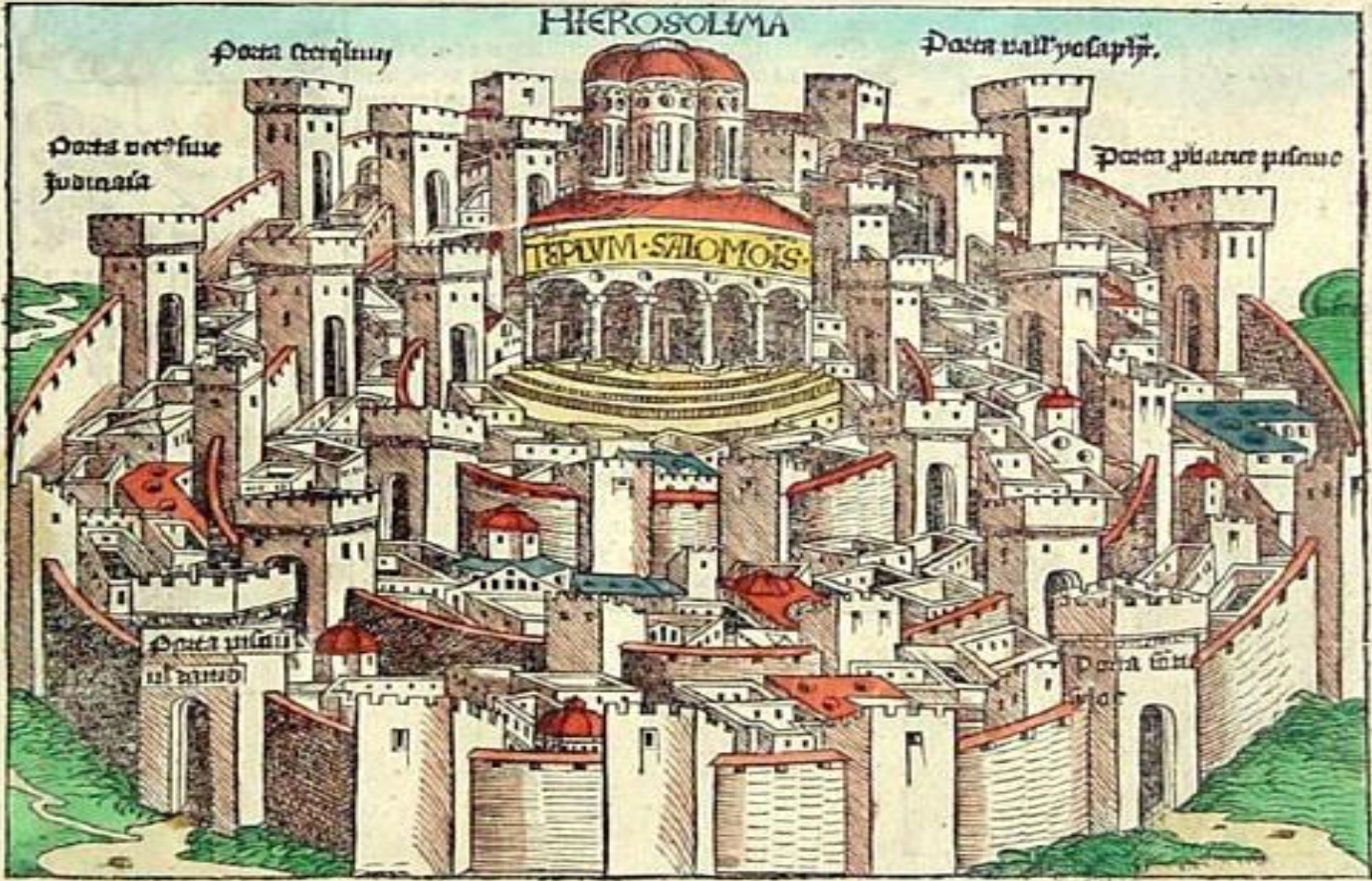
3:7-13: Pergamon kuninkaan Attalos II:n Filadelfoksen (k. 138 e.Kr.) perustama kukoistava kaupunki 45 km Sardeesta kaakkoon. Attalos III oli antanut valtakunnan perintönä Roomalle (133 e.Kr.). Se oli Smyrnan ohella ainoa seurakunta, joka sai taivaasta pelkkää kiitosta. Filadelfian uskollisuus ilmeni siinäkin, että Polykarpoksen marttyyrikuoleman yhteydessä surmattiin myös 11 Filadelfian kristittyä v. 156 j.Kr.

“Daavidin avaimen” haltija on Jerusalemin “pormestari” ja Pyhän Maan valtias (Jes.22:15-).

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

Kristuksen avain aukaisee ja sulkee taivaan portin. Hänen seurakuntansa maan päällä (Matt. 16:19) on saanut saman vallan sitoa ja päästää Kristuksen sanan valtuutuksella.

Kristus on avannut Filadelfian vähäiselle väelle taivaan oven, jonka synagooga birkat ha-minim -rukouksella oli pyrkinyt siltä sulkemaan. Vähän voiman voittaa “vaarinottaminen” sanasta, Kristuksen tunnustaminen oman nahkan säilyttämiseen pyrkivän kieltämisen sijasta.

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

J. 9: “Saatanan synagooga” on vastaansanojan hallitsema kokoushuone, jossa herjataan Kristusta ja hänen omiaan. Filadelfian piispa sai lupauksen, että joitakin juutalaisia tuosta synagoogasta tulee tuntoihinsa ja kääntyy. Heidät annetaan hänelle ja seurakunnalle uskoa vahvistavaksi lahjaksi. Heidän tunnustuksensa osoittaa, että Kristuksen erityine rakkaus kohdistuu uskolliseen seurakuntaan. ISraelin sisäinen kiista oikean Israelin perinnöstä näin tulee ratkemaan heidän hyväkseen (Rm. 9:13).

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

J. 10: “Vaarinottajista” otetaan vaarin. He ovat Salomonia suuremman kuninkaan (Korkea Veisu) rakastettu, joka kätkee yljän sanat, ja jonka ylkä suojelee omanaan ja tunnustaa omakseen, oikeaksi Tytär Siioniksi. **“Pelastan koetuksen hetkestä”** tarkoittaa kirjassa pian seuraavia vitsauksia. Se tarkoittaa varjeltumista pahasta ja lopullisen perikadon välttämistä lopun kauhujen keskellä, viimein jopa uutta Punaisen meren ihmettä (Ilm. 15).

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

“Pylvääksi Jumalani temppeliin” Filadelfia oli maanjäristysaluetta. Kaupunki oli tuhoutunut 35 vuotta aikaisemmin. Rakennukset lepäsivät pilareiden varassa, pylväsrivistöt koristivat niitä. Maailmasa jokainen uskova on Herran huonetta kannatteleva pilari (Ef. 2:19-22; 1 Piet. 2:5), perillä sen kaunistus, pilari. Pilareihin kaiverretut nimet kertovat, kenelle rakennus kuuluu: “Jeesus Kristus on Herra” (Fil. 2:11). Jerusalemi on jo olemassa. Se on vielä ylhäällä ja edessäpäin (Hebr. 13:14).

Vähän-Aasian piispantarkastus - Filadelfia

